

Mr. A.W. Cramer CPL
Mr. J.A. van de Hoef CPL
Mr. W.P.M. Thijssen
Allen advocaat bij Pensioenadvocaten.nl

De thema's rond pensioen en scheiding die hierna aan bod komen zijn pensioenverevening, bijzonder partnerpensioen, pensioenverrekening, het pensioenverweer, alimentatie en de directeur-grotaandeelhouder.

Thema's rond pensioen en scheiding

PENSIOENVEREVENING

De Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (WVPS) is in werking getreden op 1 mei 1995. Sindsdien is in het Burgerlijk Wetboek (BW) vastgelegd, dat pensioenrechten waarop de WVPS van toepassing is en daarmee verband houdende rechten op nabestaandenpensioen, niet tot de huwelijksgoederengemeenschap behoren (art. 1:94 lid 2 sub b BW). Deze wettelijke regeling brak met het daarvoor geldende Boon/Van Loon-regime. Pensioenrechten (oudedagsvoorzieningen) waarop de WVPS niet van toepassing is, vallen wèl in de huwelijksgoederengemeenschap (Hoge Raad 23 februari 2018, ECLI:NL:HR:2018:270).

De WVPS heeft betrekking op de verdeling van ouderdomspensioen.¹ Het gaat om verdeling, in jargon 'verevening', van ouderdomspensioen dat is opgebouwd tijdens het huwelijk of tijdens het geregistreerd partnerschap. De wet is thans van toepassing bij echtscheiding, bij scheiding van tafel en bed en bij beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door dood, vermissing of omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk (art. 1 WVPS), óók als sprake is van uitsluiting of beperking van de gehele gemeenschap van goederen zoals die tot 1 januari 2018 gold. Het is mogelijk de werking van de WVPS uit te sluiten.

¹ Zie de definitie van pensioen in artikel 1 WVPS. Daarnaast heeft de WVPS ook betrekking op bijzonder partnerpensioen voor de ex-partner van een directeur-grotaandeelhouder (art. 3a WVPS).

Pensioenverevening houdt, summier weergegeven, in dat de vereveningsgerechtigde een recht op uitbetaling van 50 % van het tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap door de vereveningsplichtige opgebouwde ouderdomspensioen verkrijgt (art. 3 lid 1 WVPS). Indien de scheiding tijdig op de juiste wijze wordt gemeld, ontstaat het recht op uitbetaling jegens de pensioenuitvoerder (art. 2 lid 2 WVPS). Indien niet tijdig en/of niet op de juiste wijze wordt gemeld, heeft de vereveningsgerechtigde slechts een recht op uitbetaling jegens de vereveningsplichtige. Afwijking van het percentage van 50 % of van de huwelijkse periode is mogelijk (art. 4 WVPS). Ook is het mogelijk om het recht op uitbetaling van ouderdomspensioen en het eventuele recht op bijzonder partnerpensioen om te zetten in een eigen recht op ouderdomspensioen voor de vereveningsgerechtigde (art. 5 WVPS). In dat laatste geval is, in jargon, geen sprake van pensioenverevening, maar van conversie.

Pensioenen waarop de WVPS van toepassing is, maar die conform de WVPS niet worden verevend omdat zij niet tijdens het huwelijk zijn opgebouwd, behoeven na afkoop niet in de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap te worden betrokken. De afkoopsom dient, gelet op herkomst en bestemming van de afkoopsom, te worden aangemerkt als privévermogen (HR 13 juli 2018, ECLI:NL:HR:2018:1180).

Vermeldenswaard is een arrest van het Gerechtshof Den Haag van 28 november 2017 (ECLI:NL:GHDHA:2017:3300) over de vraag of de

WVPS van toepassing is op een voorwaardelijk pensioen dat is toegezegd in het kader van de door de Wet VPL geboden tijdelijke mogelijkheid om het vervallen van de fiscale facilitering van VUT- en prepensioenregelingen over het verleden te compenseren. Het hof oordeelt dat uitsluitend het op de scheidingsdatum daadwerkelijk gefinancierde gedeelte van het overigens nog voorwaardelijke pensioen dient te worden verevend. Door financiering worden de voorwaardelijke rechten 'pensioen'.

De WVPS is ook van toepassing op pensioenen ingevolge een buitenlandse pensioenregeling die niet een pensioenregeling is als bedoeld in artikel 1 leden 4 tot en met 6 WVPS, indien Nederlands huwelijksvermogensrecht op de scheiding van toepassing is (art. 1 lid 8 WVPS). Een buitenlandse pensioenregeling valt onder het toepassingsbereik van de WVPS, indien die buitenlandse pensioenregeling gelijkwaardig is aan een Nederlandse pensioenregeling (HR 13 juli 2018, ECLI:NL:HR:2018:1219). Voor de beantwoording van de vraag of sprake is van gelijkwaardigheid is, gelet op het doel van de WVPS en de daarmee strokende ruime omschrijving van het begrip 'pensioen', beslissend of de buitenlandse pensioenregeling in de context van het maatschappelijke leven in het desbetreffende land, een functie vervult die in voldoende mate overeenstemt met de functie van de Nederlandse pensioenregelingen waarop de WVPS van toepassing is, te weten: oudedagsvoorziening. Niet bepalend is of aanspraak bestaat op een periodieke levenslange uitkering, waarop een afkoopverbod van toepassing is (bestemmingsgebondenheid).

Naar verwachting zal de WVPS met ingang van 1 januari 2022 worden vervangen door de Wet pensioenverdeling bij scheiding 2022. Anders dan de WVPS, heeft de nieuwe wet in de regel niet alleen betrekking op ouderdomspensioen, maar ook op partnerpensioen. En anders dan in de WVPS, is conversie de hoofdregel; de verdelingsgerechtigde krijgt jegens de pensioenuitvoerder een zelfstandig recht op 50 % van het tijdens het huwelijk of geregistreerde partnerschap door de verdelingsplichtige opgebouwde ouderdoms- en partnerpensioen. De pensioenuitvoerder gaat over tot verdeling door conversie zonder dat daar in de regel een melding van de scheiding voor nodig is. Bepaalde afwijkende afspraken zijn mogelijk, maar moeten tijdig en in de juiste vorm bij de pensioenuitvoerder wordt gemeld.

Een buitenlandse pensioenregeling kan onder het toepassingsbereik van de WVPS vallen

BIJZONDER PARTNERPENSIOEN

Sinds 1973 is in de wet een regeling voor bijzonder partnerpensioen opgenomen (thans artikel 57 PW)¹. Bijzonder partnerpensioen is het recht van de ex-partner op het tot de datum van scheiding opgebouwde partnerpensioen. Het wordt na einde huwelijk, geregistreerd partnerschap of partnerrelatie in de zin van de pensioenovereenkomst, afgesplitst ten behoeve van de ex-partner. Nadien op te bouwen partnerpensioen kan toekomen aan een opvolgende partner of worden omgerekend in een verhoging van het levenslange ouderdomspensioen. Indien de ex-partner overlijdt voordat degene die het bijzonder partnerpensioen had opgebouwd overlijdt, vervalt het bijzonder partnerpensioen, tenzij de pensioenregeling van degene die het partnerpensioen had opgebouwd bepaalt dat het bijzonder partnerpensioen vanaf dan weer onderdeel uitmaakt van de opgebouwde pensioenaanspraken. Het is onder voorwaarden mogelijk om overeen te komen dat de regeling voor bijzonder partnerpensioen niet van toepassing is. En de ex-partner is onder voorwaarden bevoegd het bijzonder partnerpensioen te doen toekomen aan een opvolgende partner van degene die het bijzonder partnerpensioen had opgebouwd.

Vermelding verdient de uitspraak van Gerechtshof Amsterdam (30 oktober 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:4028). Het hof oordeelde dat het voor het recht op bijzonder partnerpensioen niet van belang is of de scheiding al dan niet conform het pensioenreglement bij de pensioenuitvoerder is gemeld, omdat de wet niet de mogelijkheid biedt door niet melden afstand te doen van het recht op bijzonder partnerpensioen en omdat de wet een melding

1 Zie voor bijzonder partnerpensioen voor de ex-partner van een directeur-grotaandeelhouder artikel 3a WVPS.

niet als voorwaarde stelt voor het ontstaan van het recht op bijzonder partnerpensioen. Het recht vloeit rechtstreeks uit de wet voort.

In het kader van de Wet pensioenverdeling bij scheiding 2022, die hiervoor al aan de orde kwam, zal ook de regeling voor het bijzonder partnerpensioen naar verwachting wijzigen. De regeling zal niet langer betrekking hebben op het *volledige tot de datum van scheiding* opgebouwde partnerpensioen (waaronder begrepen het voor het aangaan van het partnerschap opgebouwde partnerpensioen), maar slechts op *de helft van het tijdens het partnerschap* opgebouwde partnerpensioen. Een aanspraak op bijzonder partnerpensioen wordt niet vastgesteld voor zover het betreffende partnerpensioen is geconverteerd. Overigens houdt het concept wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen, over het nieuwe pensioenstelsel, in dat partnerpensioen ter dekking van het risico van overlijden *vóór* de pensioendatum met ingang van 1 januari 2026 uitsluitend nog op risicobasis kan worden gedekt. Partnerpensioen kan dan alleen nog worden opgebouwd voor zover het betrekking heeft op het risico van overlijden *ná* de pensioendatum. Zoals hiervoor al aangegeven, geldt de regeling voor bijzonder partnerpensioen alleen voor partnerpensioen op opbouwbasis.

Conversie wordt in 2022 de hoofdregel

PENSIOENVERREKENING

Pensioenverrekening vindt plaats conform het zogenaamde Boon/Van Loon-regime en heeft, anders dan de WVPS, niet alleen betrekking op ouderdompensioen, maar ook op partnerpensioen. En in afwijking van de WVPS, gaat het ook om pensioen dat is opgebouwd voorafgaand aan het huwelijk. Het Boon/Van Loon-regime, gebaseerd op de aanvullende werking van de redelijkheid en billijkheid van artikel 6:2 BW, geldt sinds de datum waarop de Hoge Raad het alom bekende Boon/Van Loon-arrest heeft gewezen: 27 november 1981 (ECLI:NL:HR:1981:AG4271). De Hoge Raad oordeelde in dat arrest, dat pensioenrechten wel in de huwelijksgoederengemeenschap vallen en daarom in beginsel moeten worden betrokken bij de ver-

deling van een vanwege echtscheiding of scheiding van tafel en bed ontbonden huwelijksgoederengemeenschap, door waardeverrekening van de tot de scheiding opgebouwde pensioenrechten. Bij uitsluiting van algehele gemeenschap van goederen of bij een beperkte gemeenschap waarvan pensioenaanspraken geen onderdeel uitmaken, behoeft niet te worden verrekend.

Op scheidingen tussen de datum van het Boon/Van Loon-arrest (27 november 1981) en de datum van inwerkingtreding van de WVPS (1 mei 1995) is het Boon/Van Loon-regime van toepassing. Een vordering tot pensioenverrekening conform het Boon/Van Loon-regime verjaart niet en kan nog steeds met succes worden ingesteld, indien sprake is van een overgeslagen goed als bedoeld in artikel 3:179 lid 2 BW (een goed dat niet in de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap is betrokken) (HR 27 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:762).

Pensioenverrekening kan worden gerealiseerd door betaling van een bedrag ineens per datum scheiding. Indien dat bedrag ineens niet kan worden opgebracht, kan pensioenverrekening worden gerealiseerd door de waarde van het bedrag ineens actuariëel om te rekenen in een bedrag uitgedrukt in een percentage van het ouderdompensioen, zolang beide ex-partners leven, door de verrekeningsplichtige uit te keren aan de verrekeningsgerechtigde. Men spreekt van uitgestelde of voorwaardelijke pensioenverrekening.

Indien indexering onderdeel uitmaakt van de te verrekenen pensioenen, moet daarmee bij de berekening van de uitkering uit hoofde van voorwaardelijke pensioenverrekening rekening worden gehouden (HR 6 oktober 2006, ECLI:NL:HR:2006:AW6163). Dat geldt ook gedurende de periode tussen de scheiding en de ingangsdatum van het verrekenende ouderdompensioen (Gerechtshof 's-Hertogenbosch 24 september 2019, ECLI:NL:GHSHE:2019:3491). Arbeidsongeschiktheidspensioen uitgekeerd tot de pensioendatum geldt als verknocht in de zin van (thans) artikel 1:94 lid 3 BW aan de rechthebbende en komt daarom niet voor verrekening in aanmerking (HR 23 december 1988, ECLI:NL:HR:1988:AD0567). Dat geldt ook voor niet kapitaal gedekte periodieke ouderdomsuitkeringen verricht gedurende een bepaalde periode tot de pensioendatum (zie Gerechtshof 's-Hertogenbosch 2 november 1994, ECLI:NL:GHSHE:1994:AB8195 voor

Het bijzonder partnerpensioen wordt veel minder

VUT en Rechtbank Zwolle-Lelystad 3 december 2008, ECLI:NL:RBZLY:2008:BH4839 voor de Flexibele Pensioen Uitkering waarop jegens het ABP recht bestond).

PENSIOENVERWEER

Het zogenaamde pensioenverweer kan worden gevoerd tegen een verzoek tot echtscheiding (art. 1:153 BW), een verzoek tot ontbinding van een huwelijk na scheiding van tafel en bed (art. 1:180 BW) en een verzoek tot ontbinding van het geregistreerd partnerschap (art. 1:80e lid 1 BW jo. art. 1:153 BW). Het verweer houdt in dat de partner tegen wie het verzoek tot scheiding zich richt, zich op het standpunt stelt dat de rechter het verzoek niet kan toewijzen, omdat door de scheiding voor de betreffende partner een bestaand vooruitzicht op uitkeringen in geval van overlijden van de verzoekende partner verloren zou gaan of in ernstige mate zou verminderen. Als de rechter het pensioenverweer honoreert, gaat de scheiding niet door. De partner die om scheiding verzoekt, kan voorkomen dat het pensioenverweer slaagt door een billijke voorziening te treffen ter compensatie. Maar dat is niet nodig indien de partner die het pensioenverweer voert, zelf een voldoende voorziening kan treffen. En het is ook niet nodig indien de scheiding met name te wijten is aan de partner die het pensioenverweer voert, dan wel indien de partner die het pensioenverweer voert zich schuldig heeft gemaakt aan een bepaalde mate van wangedrag.

De partner die om scheiding verzoekt heeft niet de mogelijkheid om een pensioenverweer te voeren. Deze verzoekende partner kan, met het oog op een uitkering in geval van overlijden van zijn toekomstige ex-partner, wel een beroep doen op artikel 1:156 lid 2 BW. Die bepaling houdt in dat de rechter bij de vaststelling van de alimentatie rekening kan houden met de behoefte aan een voorziening voor die situatie.

Door de verwachte beperking van het partnerpensioen op opbouwbasis, in het kader van het concept

wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen én doordat partnerpensioen op opbouwbasis sowieso steeds minder vaak voorkomt, zal het pensioenverweer vaker aan de orde zijn. Dat geldt ook voor het zojuist genoemde beroep op artikel 1:156 lid 2 BW.

ALIMENTATIE

Op het raakvlak tussen alimentatie en pensioen rijzen vragen als: Wordt pensioenpremie in mindering gebracht op het inkomen van de alimentatieplichtige voor de berekening van de draagkracht? Dient in het kader van het vaststellen van de behoefte aan alimentatie met een component premie voor het treffen van een ouderdomsvoorziening rekening te worden gehouden? Neemt de draagkracht af bij pensioeningang? Op welke wijze dient in het kader van het berekenen van draagkracht én behoefte rekening te worden gehouden met uitkeringen uit hoofde van voorwaardelijke pensioenverrekening of pensioenverevening? In het kader van dit artikel op hoofdlijnen, gaan wij niet in op de beantwoording van deze vragen, die vaak sterk afhankelijk is van de feitelijke situatie.

Opbouw partnerpensioen straks alleen nog voor na de pensioendatum

PENSIOEN IN EIGEN BEHEER EN EXTERNE UITVOERING

In het onderstaande zal worden ingegaan op de positie van de ex-partner van de directeur/groootaandeelhouder (hierna: DGA) bij scheiding. Daarbij gaat het om opbouw van pensioen in eigen beheer in de vennootschap van de DGA en het recht na scheiding op externe uitvoering van de pensioenrechten van de ex-partner.

Bij pensioenopbouw in eigen beheer heeft de ex-partner bij scheiding volgens de wettelijke regeling van de WVPS recht op verevening van het gedurende het huwelijk opgebouwde ouderdomspensioen (zie art. 2, lid 1 WVPS). Op grond van het recht op verevening geldt volgens artikel 2, lid 2 WVPS een recht op uitbetaling jegens de vennootschap die optreedt als uitvoerder van de pensioenregeling van de DGA, indien door een van

de beide echtgenoten mededeling is gedaan van de scheiding door toezending van het daarvoor bestemde formulier. Ingevolge artikel 3a, lid 2 WVPS verkrijgt de ex-partner van de DGA tevens een aanspraak op bijzonder partnerpensioen, indien partnerpensioen op opbouwbasis onderdeel uitmaakt van de pensioenregeling van de DGA. Partijen kunnen bij huwelijksvoorwaarden voor, dan wel in een convenant met het oog op of na de scheiding van de wettelijke regeling afwijkende afspraken maken (zie art. 3a lid 4 WVPS).

Na 2022 wordt pensioenverweer populair

Op 12 maart 2004 (zie ECLI:NL:HR:AO1289) oordeelde de Hoge Raad dat de pensioenrechten van de ex-partner van een DGA van een vennootschap die pensioen in eigen beheer uitvoert, na scheiding extern bij een professionele levensverzekeraar dienen te worden uitgevoerd. Het gaat dan om de externe uitvoering van het verevendende recht op ouderdomspensioen en van het recht op bijzonder partnerpensioen. De Hoge Raad oordeelde (verkort weergegeven) dat de BV van de DGA volledig door de DGA wordt beheerst, zodat die BV niet als een van partijen onafhankelijke pensioenuitvoerder kan worden beschouwd. Uit de eisen van redelijkheid en billijkheid als bedoeld in artikel 6:2 BW volgde volgens de Hoge Raad dat daarom van de ex-partner niet kon worden geveerd dat die na de scheiding in de risico's van de onderbrenging in eigen beheer zou moeten blijven delen, terwijl het doel van de onderbrengingsverplichting van het (toenmalige) artikel 2, lid 1 Pensioen- en spaarfondsenwet (juist) de waarborging van de nakoming van de pensioenaanspraken en -rechten was.

In een volgende beschikking op 9 februari 2007 (zie ECLI:NL:HR:2007:AZ2658) oordeelde de Hoge Raad dat de vereveningsplichtige DGA op grond van de eisen van redelijkheid en billijkheid verplicht is tot externe uitvoering van de pensioenrechten van de ex-partner, omdat die ex-partner niet afhankelijk behoort te blijven van het beleid van de DGA ten aanzien van de BV, waardoor de ex-partner het risico zou blijven lopen dat de BV de pensioenverplichtingen niet zou

kunnen nakomen. Ook oordeelde de Hoge Raad dat indien in de BV onvoldoende liquide middelen aanwezig zijn voor de externe uitvoering, dit de DGA alleen bevrijdt van de verplichting tot externe uitvoering indien hij aannemelijk maakt dat de benodigde liquide middelen niet kunnen worden vrijgemaakt of van elders kunnen worden aangetrokken, zonder de continuïteit van de onderneming die aan de BV verbonden is in gevaar te brengen.

In lijn met deze beschikkingen uit 2004 en 2007 oordeelde de Hoge Raad op 14 april 2017 over de wijze van verdeling van een tekort aan (middelen) over de ex-partners voor externe uitvoering. Dit tekort aan middelen is veelal het gevolg van het feit dat de BV ingevolge artikel 3.29 Wet Inkomstenbelasting 2001 verplicht is een rentevoet van minimaal 4 % aan te houden voor de bepaling van de hoogte van de pensioenvoorziening in eigen beheer. Omdat de huidige rentestand al jarenlang aanzienlijk lager is dan de fiscaal voorgeschreven rentevoet (van ten minste) 4 %, is de voor externe uitvoering bij een levensverzekeraar benodigde koopsom (ofwel de commerciële waardering) veelal aanzienlijk hoger. Tevens hanteert de verzekeraar opslagen voor kosten en winst.

De Hoge Raad oordeelde op 14 april 2017 dat bepaald moet worden welk bedrag nodig is voor de externe uitvoering van de pensioenrechten van de ex-partner en van de DGA. Daarnaast dient de hoogte van de fiscale pensioenvoorziening (vastgesteld tegen een rentevoet van ten minste 4 %), vermeerderd met het (ongebonden) eigen vermogen van de BV, te worden bepaald. Het aldus berekende bedrag dient de BV naar evenredigheid van de voor externe uitvoering benodigde bedragen voor de pensioenrechten van de DGA en van de ex-partner beschikbaar te stellen voor de externe uitvoering van de pensioenrechten van de ex-partner. Het gevolg is dat het tekort aan middelen, ofwel de 'onderdekking' in de BV, gelijkelijk zal worden verdeeld, zodat de pensioenrechten van de beide ex-partners in gelijke mate verzekerd zullen zijn en blijven.

Uit de beschikking van 14 april 2017 en eerdere uitspraken werd nog niet duidelijk per welke datum de hoogte van de pensioenrechten en de bepaling van de hoogte van de commerciële waarde van die pensioenrechten dient te worden genomen. In de beschikking van 14 februari 2020 (zie ECLI:NL:HR:2020:276) oordeelde de Hoge Raad dat de bepaling van de hoogte

De BV bepaalt de professionele verzekeraar voor afstorting

van het vereveningsrecht op ouderdomspensioen en van het bijzonder partnerpensioen dient te worden vastgesteld per de scheidingsdatum. Dit volgt aldus de Hoge Raad uit de WVPS, die daarvoor aanknoopt bij de echtscheidingsdatum. Vaststelling van de commerciële waarde van de pensioenrechten dient volgens de Hoge Raad vervolgens te geschieden per de datum waarop de externe uitvoering wordt gerealiseerd. Dit oordeel was gebaseerd op de redelijkheid en de billijkheid die ertoe verplichten dat de BV op ieder moment dient te beschikken over voldoende middelen voor uitvoering van de pensioenregeling in eigen beheer.

Het oordeel van de Hoge Raad dat vaststelling van de commerciële waarde dient te geschieden per de datum waarop de externe uitvoering wordt gerealiseerd, betekent dat de jaarstukken van de onderneming die het pensioen in eigen beheer uitvoert tot die datum dienen te zijn bijgewerkt.

In onze praktijk blijkt dat vaak niet het geval te zijn, waardoor de realisatie van de externe uitvoering veelal vertraging oploopt.

Een dekkingstekort (zoals vastgesteld aan de hand van het beschikking van 14 april 2017) op de datum van externe uitvoering, dient naar evenredigheid van de grootte van commerciële waarde van de pensioenrechten van beide ex-partners te worden verdeeld over die ex-partners. Afhankelijk van de omstandigheden van het geval kan nog tot een andere verdeling van het dekkingstekort worden besloten. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn indien ten gevolge van verwijtbare vertraging door een van de ex-partners het dekkingstekort is toe- of (juist) afgenomen. In de onderhavige procedure nam het dekkingstekort toe ten gevolge van een dividendopname voor aflossing van de rekeningcourantschuld van de DGA.

RESTVORDERING BIJ GEDEELTELIJKE EXTERNE UITVOERING EN KEUZE VERZEKERAAR

Tenslotte gaan wij kort in op een tweetal vragen die door de Hoge Raad in de hiervoor besproken beschikkingen nog niet werden beantwoord. Ten eerste betreft dit de vraag of de ex-partner een restvordering behoudt jegens de BV indien de externe uitvoering ten gevolge van onderdekking slechts gedeeltelijk kan plaatsvinden. Naar onze mening behoudt de ex-partner in dat geval een restvordering voor het deel van het pensioenrecht dat niet geheel extern kan worden ondergebracht, (onder meer) omdat de externe verzekering deel uitmaakt van het vermogen van de BV. In geval van overlijden van ex-partner vloeit de pensioenuitkering terug naar de DGA. Bovendien heeft de ex-partner uit hoofde van de pensioenovereenkomst recht op uitkering van de volledige pensioenaanspraak jegens de BV, zodat bij gedeeltelijke externe uitvoering een vordering zal blijven bestaan voor het resterende deel. Naar onze mening dient de BV voor dit resterende deel van het pensioenrecht van de ex-partner een voorziening aan te houden en dient de BV eventueel een aanvullende pensioenuitkering uit betalen aan de ex-partner op het extern uitgevoerde pensioenrecht.

Ten tweede gaan wij kort in op de vraag wie de keuze voor de externe levensverzekeraar bepaalt. Als bekend zijn er prijsverschillen tussen verschillende aanbieders van levensverzekeringen en zijn niet alle levensverzekeraars in gelijke mate solvabel. Omdat de BV gehouden is tot externe uitvoering van de pensioenverplichting die op haar rust, betekent dat naar onze mening dat de keuze voor de levensverzekeraar in beginsel ook bij de BV ligt. Het zal aan de ex-partner zijn om eventueel (in een procedure) aannemelijk te maken dat de gekozen levensverzekeraar bijvoorbeeld niet voldoende solvabel zou zijn. In geval van conversie van het verevende ouderdomspensioen en het bijzonder partnerpensioen, waardoor een eigen pensioenrecht voor de ex-partner bestaat, zal de ex-partner in de regel de verzekeringnemer zijn. De keuze voor de levensverzekeraar zal in dat geval naar onze mening door de BV en de ex-partner gezamenlijk moeten worden gemaakt en bij het ontbreken van overeenstemming des gevorderd door de rechter.

